

A magyar tudományos irodalom bibliográfiája 1901—1925.

X. 1. Kémia. Összeállította *Gáspár* Margit dr. Budapest, 1931. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., XII. 336 l.) Ára 25 P.

Az Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központ kiadásában közzétett nagyobb munkát legújabb, most megjelent kötetében a kémia; szakirodalmat dolgozza fel. A könyv örömmel tölti el a szakembert nemcsak azért, mert a fejlődő magyar kémiai irodalom gazdagságáról tesz tanuságot, hanem azért is, mert nagy szolgálatokat fog tenni a tudományos búvárkodásnak. A kutató, ha az 1901-től 1925-ig megjelent munkálatok közül valamelyikre szüksége lesz, mentesülni fog a nehéz, időrabló keresgéléstől. Ezt a munkát kitűnő szakértelemmel egyszersmindenkorra elvégezte helyette a Magyar Nemzeti Múzeum egyik hivatott tisztviselője, a jelen mű összeállítója. Maga is kémikus és egyben bibliografus, aki össze tudja egyeztetni az előbbinek igényeit az utóbbinak megszabott feladataival. A műnek nagy előnyére válik és használhatóságát erősen emeli, hogy nemcsak különálló kötetben megjelent nagyobb munkákat, hanem a kisebb dolgozatokat is tartalmazza. Az egyes munkálatok csoportosításában a *Chemisches Zentralblatt* szakbeosztásához ragaszkodott az összeállító, ami nagyon helyes, mert egy már bevált rendszer felhasználása mindig biztosabb alapot nyújt, mint egy talán részleteiben jobban megfelelő, de a szakemberek előtt még ismeretlen és szokatlan új rendszer. Az egész anyag 12 főfejezetre és ezeken belül 32 alcsoportra oszlik. Az alcsoportokon belül a szerzők nevének betűrendjében sorakoznak a munkák, a szerzők neve ezenfelül a kötet végén külön névmutatóban is szerepel, ami lehetővé teszi ugyanazon szerzőnek esetleg többirányú munkásságára vonatkozó összes adatok áttekintését.

Az összeállítás nemcsak a szűkebbkörű magyar kémikusvilággal számol, hanem a külföldi érdeklődőknek is meg akarja könnyíteni a magyar irodalom áttekintését. Ezt az eléggé fel nem becsülhető célt azáltal éri el, hogy a nagyobb munkáknak és a jelentősebb cikkeknek németnyelvű fordítását is közli. Azzal, hogy az összeállító a szabadalmakat is felkutatta és művében a megfelelő helyeken feltüntette, a technikai világnak tett nagy szolgálatot és könyvének használatát a tudományos világ körein túl a gyakorlat embereinek körében is biztosította.

Hisszük, hogy az az évekre terjedő nagy munka, amelyet az avatott kezű összeállító 131 folyóirat áttekintésével és 7361 könyv, cikk és egyéb közlemény felkutatásával végzett, meg fogja teremni gyümölcsét

a szakemberek elismerésében; kérjük azonban, hogy az összeállító és a kiadó ne álljon meg a fél munkánál, hanem terjessze ki eddigi gondos és felölelt anyagot valóban kimerítő fáradozását az 1925-nél újabb keletű irodalomra is. Hat év a tudomány történetében nagy idő, még nagyobb a magyar kémia történetében, amely a háború és a forradalmak lelki és gazdasági nehézségeiből felocsudva éppen az elmúlt évtized második felében kapott nagyobb lendületet. Az utóbbi évek gazdag irodalmának feldolgozása fontos és szakemberek előtt szívesen látott feladat volna.

LOCZKA ALAJOS.

A bécsi magyar történeti intézet évkönyve. I. évfolyam.
Károlyi Árpád közreműködésével szerkeszti *Angyal Dávid* igazgató.
Budapest, 1931. 8-ad r., 354 l.

Szerencsés gondolat volt a bécsi magyar történeti intézet vezetősége részéről, hogy az intézet tagjainak és vendégeinek lehetővé tette rövidebb terjedelmű tanulmányaiknak, kutatási eredményeiknek az intézet évkönyvében való közzétételét. Kívánatos volna, hogy az évkönyv első kötete egyúttal ne az utolsó is legyen, hanem a viszonyok változása dacára is állandósuljon a megjelenése.

A mostani kötet tizenhat író tollából közöl tanulmányokat. Közülök egyik-másik (MÁLYUSZ Elemér: *A magyarországi polgárság a francia forradalom korában*; PATAKI Vidor: *A XVI. századi várépítés Magyarországon*; Konrad SCHÜNEMANN: *Die Einstellung der Iheresianischen Impopulation [1770—1771]* szinte önálló monografiává bővül úgy témájának szintetikus jellege, mint terjedelme miatt. A kisebb értekezések is legnagyobbbrészt érdekes kérdéseket ölelnek fel, vagy pedig becses adatokat közölnek módszeres feldolgozásban, talán csak egy-két legújabbkori levélközlés van, ami anekdotaszerű jelentéktelenségével kír a műből.

A bibliográfia és a rokontudományok szempontjából Konrad HEILIG, Elfriede RENSING, LUKINICH Imre, Reinhold BACKMANN és TAKÁTS Sándor tanulmányai érdekelnek bennünket közelebbről.

Konrad HEILIG MAKRAI Benedeknek az életrajzához szolgáltat fontos adatokat (*Zur Geschichte der ältesten ungarischen Universität und des Magisters Benedikt von Makra*). Szerinte valószínű, hogy ZSIGMOND királynak ez a kedvelt embere az óbudai egyetemen szerezte meg a jogi doktoratust. A LEŐVEY család levéltárából közölt oklevél alapján pedig eldönti azt a KARÁCSONYI János és SÖRÖS Pongrác által vitatott kérdést, honnan származott MAKRAI Benedek, mert megállapítja, hogy a szatmármegyei Makrán